

Riigihalduse ministri 14. juuli 2016. a määruse nr 35 „Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks” perioodil 2017–2023“ muutmise eelnõu seletuskiri

I. Sissejuhatus

Riigihalduse ministri 14. juuli 2016. a määruse nr 35 „Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks” perioodil 2017–2023“ muutmise eelnõu (edaspidi *eelnõu*) kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 14 alusel.

Eelnõu kohaselt muudetakse struktuuritoetuste andmist reguleerivat riigihalduse ministri 14. juuli 2016. a määrust nr 35 „Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks”“ (edaspidi *kehtiv määrus*), sätestades võrreldes kehtiva määruse redaktsiooniga paindlikumad tingimused projektide menetluseks.

Eelnõu peamine eesmärk on minna üle maakonna arengustrateegia tegevuskavadel põhinevale toetuste taotlemise mudelile. Eelnõuga täpsustatakse toetuse andmise eesmärki, toetatavaid tegevusi, nõudeid taotlejale ja partnerile, nõudeid taotlusele ja taotluse esitamisele. Lisaks lahendatakse eelnõuga toetuskeemi rakendamise praktikas esinenud mitmeid kitsaskohti, laiendatakse taotlejate ringi ning antakse maakondlikele arendusorganisatsioonidele õigus otsustada, kes on toetuse taotleja, tagades seeläbi toetuskeemi paindlikuma ja selgema rakendatavuse.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonna regionaalpoliitika talituse peaspetsialist Tea Treufeldt (tel 611 3225; e-post tea.treufeldt@fin.ee). Eelnõu koostamises osales ka Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna õigusnõunik Olivia Taluste (tel 611 3092; e-post olivia.taluste@fin.ee). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Rahandusministeeriumi õigusosakonna jurist Virge Aasa (tel 611 3549; e-post virge.aasa@fin.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Rahandusministeeriumi õigusosakonna keeletoimetaja Sirje Lilover (tel 611 3638, sirje.lilover@fin.ee).

Eelnõu ei ole seotud ühegi muu menetluses oleva eelnõuga.

II. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist, millest esimene reguleerib kehtiva määruse muutmist ja teine määruse jõustumist. Eelnõu § 1 koosneb 48 punktist.

Eelnõu § 1 punktiga 1 lisatakse kehtiva määruse § 1 lõikes 1 meetme tegevusele „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks” lühend *PATEE*.

Eelnõu § 1 punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 2 punktid 4 ja 5. Termineid „piirkonna tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamise kava“ ja „piirkondlike algatuste tugiprogramm“ ei kohaldata alates eelnõuga kavandatavate määruse muudatuste jõustumisest

1. aprillist 2019 toetuse taotlemisel. Kuni 2019. aasta 31. märtsini esitatud taotluste menetlemisel, toetuse andmisel ja kasutamisel kohaldatakse taotluse esitamise taotlusvooru tähtpäeval kehtinud kehtiva määruse redaktsiooni. Alates 1. aprillist 2019 peavad taotluses sisalduvad tegevused tulenema maakonna arengustrateegia tegevuskavast.

Igal maakonnal peab kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi *KOKS*) § 37³ lõikest 1 tulenevalt olema arengustrateegia, mis on aluseks maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste ja koostööpartnerite poolt ühiselt maakonna arengu suunamisel, ühiselt tehtavate ja omavalitsusüksuste ülese mõjuga investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel. *KOKS* § 70⁴ lõike 2 järgi tuli kohaliku omavalitsuse volikogudel maakonna arengustrateegia vastu võtta hiljemalt 2019. aasta 15. jaanuaril. Maakonna arengustrateegial peab *KOKS* § 37⁴ lõike 2 kohaselt olema tegevuskava, milles planeeritakse konkreetseid arendustegevusi lähima paari aasta perspektiivis. Maakonna arengustrateegia tegevuskavades on nimetatud kohaliku omavalitsuse üksuste ühishuve kandvad tegevused, kelle elluviijaks on üldjuhul kas maakondlikud arenduskeskused või muud maakondlikud koostööorganid.

Eraldi meetmespetsiifilisi programme ega kavasid eelnõu muudatuste jõustumise järgselt enam toetuse taotlemiseks koostama ei pea. See muudab toetuse taotlemise protsessi võrreldes kehtiva määrusega oluliselt paindlikumaks.

Eelnõu § 1 punktiga 3 täpsustatakse kehtiva määruse § 2 punkti 6 terminit „maakondlik arenduskeskus“. Esimesest lausest võetakse välja sõna „riigi“, kuna arenduskeskuste „lahtiriigistamise“ protsessi tulemusena väljus riik arenduskeskuste asutajate ringist. Varem olid arenduskeskuste asutajate hulgas maavalitsused, kelle tegevus lõpetati 1. jaanuarist 2018. a. Maakondlikud arenduskeskused on kohalike omavalitsuste või omavalitsusüksuste liidu asutatud sihtasutused, kelle peamiseks tegevussuunaks on kohapealsete ettevõtjate, kohalike omavalitsuste ja kodanikühenduste ettevõtlus- ja arendustegevuse alane nõustamine.¹

Eelnõu § 1 punktiga 4 täiendatakse kehtiva määruse § 2 punktidega 7 ja 8, millega tuuakse sisse kaks uut terminit: „maakondlik arendusorganisatsioon“ ja „vahearuanne“.

„Maakondliku arendusorganisatsiooni“ termin tuuakse määruse teksti sisse, kuna maakondlikud arendusorganisatsioonid võivad alates määruse muudatuse jõustumisest olla toetuse taotlejaks. Maakondlik arendusorganisatsioon on kohaliku omavalitsuse üksus või omavalitsusüksuste ühisasutus või -amet, omavalitsusüksuste või omavalitsusüksuste liidu asutatud mittetulundusühing või sihtasutus, sealhulgas maakondlik arenduskeskus, kellele maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste volikogud on *KOKS* § 6¹ lõike 2 või 3 alusel andnud täitmiseks maakonna arengu kavandamise ja selle elluviimise suunamise ülesande.

Eelnõuga viiakse kehtiv määrus kooskõlla haldusreformi elluviimisest tulenenud muudatustega *KOKS*is ja maavalitsuste tegevuse lõpetamise seadusega². Enne maavalitsuste tegevuse lõpetamist oli maakonna tervikliku ja tasakaalustatud arengu eest hoolitsemine seatud maavanemate ülesandeks. Samaaegselt oli maakonna tasakaalustatud arengule kaasa aitamine seatud ka kohaliku omavalitsuse üksuste maakondlike liitude ülesandeks³. Seetõttu vaieldi

¹ Vt täpsemalt maakondlike arenduskeskuste täidetavaid ülesandeid: <https://www.arenduskeskused.ee/>.

² Vt maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (432 SE) seletuskirja: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/0b6f7556-aa2d-43be-b531-19c77c05f24c/Maavalitsuste%20tegevuse%20lõpetamisest%20tulenev%20Vabariigi%20Valitsuse%20seaduse%20ja%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus>.

³ Kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seaduse § 2 lõike 2 kohaselt on maakondliku liidu eesmärgiks maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste ühistegevuse kaudu maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutlikule arengule kaasaaitamine, maakonna kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine.

praktikas, kas tegemist on õigupoolest riigi ülesande või kohalike omavalitsuste ühiselt täidetava ülesandega. Maavalitsuste tegevuse lõpetamise eelnõu seletuskirjas leiti, et maakonna tervikliku ja tasakaalustatud arengu tagamine on oluline omavalitsuslik ülesanne, mida jäävad maavanema asemel vahetult täitma sealhulgas kohaliku omavalitsuse liidud. Samast eeldusest lähtuti ka 2018. aasta 1. jaanuaril jõustunud KOKS muudatuste puhul, millega sätestati maakonna arengu kavandamise ja selle suunamise ülesande täitmine kohalike omavalitsuste ühiselt täidetava ülesandena. Muudatusvajadust selgitati kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste haldusreformi elluviimisega seotud seaduste muutmise seaduse eelnõu (433 SE) seletuskirja⁴ lk 3 järgmiselt: *Muudatuste eesmärk on KOV rolli ja koostöö suurendamine piirkondliku arengu edendamisel. Maakonna või piirkonna arengu suunamine seisneb maakonna arengustrateegia ja selle tegevuskavade koostamises ja elluviimises, mille eest täna vastutab maavanem (konkreetselt õiguslikku alust maakondlike arengustrateegiate koostamiseks siiski kehtivas õiguses ei ole, ülesannet on täitnud maavalitsused vabatahtlikult). /.../ Maakonna arengustrateegia on aluseks maakonna KOVide poolt ühiselt maakonna arengu suunamisele, ühiselt tehtavate ja omavalitsuste ülest mõju omavate investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuste taotlemisel. Maakondlik arendustegevus ning maakonna või piirkonna arengustrateegia koostamine ja kinnitamine antakse maavalitsustelt üle KOVidele ühiselt täitmiseks läbi sobiva koostööorgani. Koostööorgani, mille kaudu ülesannet ühiselt täidetakse - maakondlik omavalitsusliit, maakondlik arenduskeskus (edaspidi MAK) või muu ühisasutus või -amet – otsustamise õigus on jäetud KOVidele⁵. (MAKid on kõigis maakondades paiknevad riigi või KOV asutatud sihtasutused⁶, mis pakuvad tugitegevusi kodanikuühendustele ja –algatustele, nõustamisteenust alustavatele ja tegutsevatele ettevõtetele ning kohalikele omavalitsustele).*

Kuna olemuslikult on maakonna arengu kavandamise ülesanne omavalitsuslik ülesanne, arvestati omavalitsustele kaalutusõiguse andmisel, millise organi kaudu ülesannet täita, omavalitsuste enesekorraldusõiguse põhimõttega.

Kuivõrd maavalitsuste tegevuse lõpetamise järgselt sooviti kohalike omavalitsuste maakondlikele koostööorganitele lisaks maakonna arengu kavandamise ülesannetele (sh maakonna arengustrateegia koostamine) anda üle ka turvalisuse nõukogude koordineerimine, terviseedenduse ülesanded ja maakonna kultuurikorraldus, otsustas enamik omavalitsusi, et koostööorgani ülesandeid võiks maakonnas täita maakondlik omavalitsusliit. Taoline ülesande delegerimine on kooskõlas ka kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadusega, mille alusel maakondlikud omavalitsusliidud on moodustatud. Nimetatud seaduse § 2 lõike 2 järgi on maakondliku liidu eesmärgiks maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste ühistegevuse kaudu maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutlikule arengule kaasaaitamine, maakonna kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine, maakonna ja oma liikmete esindamine ja liikmete ühiste huvide kaitsmine, samuti maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste koostöö edendamine ja liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine. Maakondlike arenduskeskuste fookus on loetletud ülesannetest kitsam ja seondub rohkem maakonna ettevõtlustegevuse toetamisega. Praegu on 10 maakonnas kohaliku omavalitsuse volikogud otsustanud, et maakonna arengu kavandamise ülesannet täidab

⁴ <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/1eead996-b9b2-4e7d-80b9-79ac7c83ef99/Kohaliku%20omavalitsuse%20korralduse%20seaduse%20ja%20teiste%20haldusreformi%20elluviimisega%20seotud%20seaduste%20muutmise%20seadus>

⁵ Ülesande üleandmisel võib põhjendatud juhul kaaluda ka üleandmist uuele loodavale koostööorganile, kuid iga sellise koostööorgani loomine peab olema põhjendatud ning olema kooskõlas üldise eesmärgiga, milleks on asutuste koguarvu vähendamine.

⁶ <http://www.arenduskeskused.ee/kontaktid>.

maakondlik omavalitsusliit, 4 maakonnas maakondlik arenduskeskus ja Saaremaal Saaremaa Vallavalitsus.

Kusjuures maakonna arengustrateegiate koostamisel olid MAKid ettevõtluskeskkonna arengu kavandamise analüüside koostamisse kaasatud. Seega funktsionaalselt ei ole tegemist dubleeriva pädevusega koostööorganitega.

„Vahearuande“ termin on vajalik sisustada parema mõistetavuse huvides ja vältimaks pidevaid kordusi vahearuanete dokumentide nimetamisel määruse tekstis ning suhtlemisel toetuse saajatega. Vahearuande definitsioon sätestab, et vahearuanne koosneb neljast dokumendist - projekti tegevusaruandest, eelarve täitmise aruandest, järgneva aasta detailsest tegevuskavast ja detailsest eelarve prognoosist.

Eelnõu § 1 punktiga 5 jäetakse kehtiva määruse § 3 lõikest 1 välja sõnastus „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine” (edaspidi *meede*)“, kuna kordab § 1 lõiget 1.

Eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse kehtiva määruse § 3 lõikes 3 toetuse andmise eesmärgi sõnastust ja lisatakse „ettevõtete areng ja kasv“. Statistikaameti kohaselt luuakse enam kui 53% Eesti lisandväärtusest Tallinna ning üle 8% Tartu linnapiirkonnas. Väljaspool Tallinna ja Tartu linnapiirkondi paiknevate piirkondade võime panustada riigi majanduskasvu on vähene. Täiendusega soovitakse toetada majandusaktiivsuse kasvu kõigis Eesti regioonides, toetades uute ärimudelite kasutuselevõtu ja äriprotsesside arendamist toetavaid tegevusi, arendustegevuste ja tootmise terviklikule arendamisele kaasaaitavate tegevuste läbiviimist jne., ehk toetatakse tegevusi, mis aitavad kaasa senisest efektiivsemate ning kõrgemat lisandväärtust loovate toodete ning teenuste arendamisele.

Eelnõu § 1 punktiga 7 sõnastatakse kehtiva määruse § 4 pealkirja tekst järgmiselt: „**Rakendusasutus ja rakendusüksus**“. Pealkirjast jäetakse välja sõnad „ja toetuse taotlejad“, kuna § 4 lõige 3, mis sätestas toetuse taotleja, tunnistatakse eelnõu § 1 punktiga 8 kehtetuks ja ei ole pealkirjas enam asjakohane.

Eelnõu § 1 punktiga 8 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 4 lõige 3, kuna see on § 13 lõikes 1 sätestatu kordus. Määruse § 13 lõikes 1 sätestatakse õigus taotluse esitamiseks.

Eelnõu § 1 punktiga 9 muudetakse kehtiva määruse § 6 lõike 1 sõnastust, milles täpsustatakse viiteid meetme tegevuse eesmärkidele ja väljundnäitajatele, piirkondlike algatuste tugiprogramm asendatakse maakondliku arengustrateegia tegevuskavaga. Määruse muudatusega minnakse üle uuele toetuse andmise mudelile, toetatavad tegevused tulenevad maakonna arengustrateegiast, mitte enam piirkonna tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamise kavast ja piirkondlike algatuste tugiprogrammist. Toetust antakse projektidele, mille tegevused sisalduvad KOKS § 37⁴ lõikes 2 nimetatud maakonna arengustrateegia tegevuskavas ja mida tegevuskava kohaselt rahastatakse *PATEE* vahenditest.

Eelnõu § 1 punktiga 10 täiendatakse kehtiva määruse § 6 lõike 2 punkti 2 sõnastust. Projekt võib sisaldada tegevusi, mis on muuhulgas suunatud ettevõtete kasvule, kuna eelnõu § 1 punktiga 6 täiendati määruse § 3 lõikes 3 toetuse andmise eesmärki ja lisati „ettevõtete areng ja kasv“. Täiendusega soovitakse toetada majandusaktiivsuse kasvu ettevõtete arengu ja kasvu toetatavate tegevuste kaudu, mis omakorda toetab töviljakuse kasvu ja lisandväärtuse loomist. Muudatusega toetatakse tegevusi, mis aitavad kaasa ettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamisele, koostööle teadusasutustega teadmispõhise ettevõtluse arendamiseks, uute ärimudelite ja äriprotsesside kasutuselevõtule, tootearendusele, lisandväärtuse kasvule jne.

Eelnõu § 1 punktiga 11 täiendatakse kehtiva määruse § 6 lõike 2 punkti 4 sõnastust ja

täpsustatakse, et projekt võib sisaldada tegevusi, mis on suunatud kõrgemat lisandväärtust loova tööjõu arendamisele. Täiendusega soovitakse panustada maakondade majanduse võimalikesse tootlikkuse kasvu allikatesse, tegevustesse, mis tooks kaasa ettevõtete konkurentsivõime positiivse nihke.

Eelnõu § 1 punktiga 12 asendatakse kehtiva määruse § 7 lõike 2 sissejuhatavas lauses sõnastus „piirkondlike algatuste tugiprogrammiga“ sõnastusega „maakonna arengustrateegiaga“, kuna määruse muudatuste jõustumisega, tunnistatakse kehtetuks 3. peatükk „Piirkondlike algatuste tugiprogramm“ ja minnakse üle uuele toetuse taotlemise mudelile, milles toetatavad tegevused tulenevad maakonna arengustrateegiast, mitte enam kavast ja tugiprogrammist.

Eelnõu § 1 punktiga 13 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 9 lõikes 2 sätestatud minimaalne summa projekti kohta, kuna määruse muudatusega jõustub uus toetuse taotlemise mudelis saab toetust taotleda üks kord kogu perioodi lõpuni, välja arvatud määrusega kehtestatud erandid. Kehtiva määruse järgi võivad maakondlikud arenduskeskused toetust taotleda tegevuste lõikes eraldi ja ka iga aasta kohta eraldi, seetõttu kehtestati minimaalne summa projekti kohta, et projektid liiga väikesteks ja vähemõjusateks ei killustuks. Uues mudelis taotletakse toetust üks kord perioodi lõpuni ministri käskkirjaga maakonnale määratud summa ulatuses ning seetõttu minimaalse summa kehtestamine ei ole enam asjakohane.

Eelnõu § 1 punktiga 14 sätestatakse kehtiva määruse § 9 lõikes 3 *PATEE* toetuse rahaliste vahendite mahu piirsumma tingimus projektile, mis ei tohi ületada maakonnale eraldatud maksimaalset toetussummat perioodiks 2019. aasta 1. aprillist kuni 2023. aasta 31. augustini ja millele võib lisanduda eelmisest perioodist 2016. aasta 20. oktoobrist kuni 2019. aasta 31. märtsini kohustustega katmata vahendite jääk ning vabanevad vahendid. Määruse elluviimise viimaseks perioodiks 2019. aasta 1. aprillist kuni 2023. aasta 31. augustini on planeeritud rahalisi vahendeid 5 448 500 eurot, millele lisanduvad kohustustega katmata jääk ja vabanevad vahendid. Maakondadele eraldatud summad on arvatud valemi alusel, milles 20% arvestatakse elanike arvu järgi ning millest on välja jäetud Tallinna linna elanikud, 60% sotsiaalmajanduslike näitajate alusel ja 20% kõigi maakondade vahel võrdselt. Kohustustega katmata jääk ja vabanevad vahendid ei lähe üleriigiliselt jagamisele, vaid kanduvad üle konkreetsele maakonnale ja liidetakse toetuse põhisummaga Rahaliste vahendite piirmäärad maakondade lõikes kehtestatakse riigihalduse ministri käskkirjaga. Meetme tegevust toetati 2015–2016. aastal eraldi riigihalduse ministri käskkirjade alusel 1 159 165 euroga. 2016. aasta juulist alates toetati meetme tegevust määruse nr 35 alusel. Perioodiks 2016–2019 planeeritud vahendite maht oli 3697500 eurot, millele lisandus kohustustega katmata jääk ning vabanenud vahendid summas 689 585 eurot, seega kokku 4 389 085 eurot, millest 2019. aasta jaanuariks on kohustustega kaetud 4 082 075 eurot ja väljamakseid sooritatud 2 259 605 eurot.

Eelnõu § 1 punktiga 15 tunnistatakse kehtetuks määruse peatükk 3, mis käsitleb piirkondlike algatuste tugiprogrammi koostamist ja muutmist. Määruse muudatustega minnakse üle uuele toetuse taotlemise mudelile, milles toetatavad tegevused tulenevad maakonna arengustrateegiast, mitte enam kavast ja tugiprogrammist. Seetõttu ei ole piirkondlike algatuste tugiprogrammide koostamine ja muutmine enam vajalik ega asjakohane.

Eelnõu § 1 punktiga 16 muudetakse kehtiva määruse § 12 lõike 1 tingimusi, taotlusi võib esitada rakendusüksuse seatud tähtpäevast, kuid pärast rakendusasutuselt vastava ettepaneku saamist. Rakendusüksuseks on Riigi Tugiteenuste keskus alates 2018 aasta septembrist. Eelnõu punkti 16 on koondatud ka § 12 lõige 2 taotluste esitamise tingimused, kui loogiliselt sobivad tingimused.

Eelnõu § 1 punktiga 17 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 12 lõige 2, kuna nimetatud lõike tingimused on koondatud § 12 lõikesse 1.

Eelnõu § 1 punktiga 18 täiendatakse kehtiva määruse § 12 lõikega 3¹. Täiendusega sätestatakse taotluse esitamise kohustus ühe taotlusena perioodi lõpuni, 2019. aasta 1. aprillist kuni 2023. aasta 31. augustini. Perioodil 2016–2019 anti taotlejale võimalus esitada taotlusi nii tegevuste kui ka aastate lõikes eraldi, kuna omavalitsustel ei olnud haldusreformi olukorras võimalik võtta vastu otsuseid üle ühe eelarveaasta, mis muuhulgas puudutas otseselt PATEE tegevuste omafinantseeringu otsustamist. Haldusreform on haldusterritoriaalse korralduse muudatuste osas edukalt läbi viidud, ära on langenud vajadus projekte tükeldada aastate kaupa. Juhul, kui taotleja, partner ei vasta §-s 13 nimetatud nõuetele või taotlus ei vasta §-s 14 nõuetele ning rakendusüksus teeb seetõttu taotluse rahuldamata jätmise otsuse, on taotlejal õigus muuta taotlust ja esitada taotlus uuesti. Juhul, kui taotlus ei saa hindamisel positiivset hinnet, on taotlejal õigus esitada uus täiendatud taotlus. Paragrahvi 12 lg 3¹ sätestab, et saab esitada vaid ühe taotluse 2019. aasta 1. aprillist kuni 2023. aasta 31. augustini, mida saab vajadusel muuta.

Eelnõu § 1 punktiga 19 täiendatakse kehtiva määruse § 13 lõike 1 sõnastust ja lisatakse võimalus, et taotluse võib esitada kas maakondlik arendusorganisatsioon või maakondlik arenduskeskus. Varasemalt võis taotluse esitaja olla vaid maakondlik arenduskeskus. Taotluse esitamise eelduseks on, et maakonnas lepitakse omavahel kokku, kas taotluse esitajaks on maakondlik arenduskeskus või maakondlik arendusorganisatsioon.

KOKS § 37³ lõike 1 järgi peab igal maakonnal olema arengustrateegia, mis on aluseks maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste ja koostööpartnerite poolt ühiselt maakonna arengu suunamisel, ühiselt tehtavate ja omavalitsusüksuste ülese mõjuga investeeringute kavandamisel, investeeringuteks toetuse taotlemisel ning käesoleva seaduse § 6¹ lõikes 1 nimetatud kohaliku omavalitsuse üksustele antud ühiste ülesannete täitmisel.

Selliseks ühiseks ülesandeks on ka maakonna arengustrateegias ja selle tegevuskavas märgitud KOVide ülese mõjuga arendustegevuste elluviimine.

Maakonna arengustrateegias tuleb KOKS § 37³ lõike 3 punkti 1 järgi esitada majandusliku ja sotsiaalse ning rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused maakonnas. Sisuliselt kirjutatakse maakonna arengustrateegiasse ja selle tegevuskavadesse üle senise määruse kohased piirkondlike algatuste tugiprogrammides sisaldunud tegevused, arendused.

Kui kehtiva määruse järgi said taotlejateks olla vaid maakondlikud arenduskeskused, siis arvestades KOKSis sätestatud muudatusi, mis laiendas maakonna arengu suunamisega tegelevate organisatsioonide loetelu, kelleks võivad olla ka maakondlikud omavalitsusliidud või muud KOV koostööorganid, on viidud määruse tekst eelnõus kooskõlla KOKS §-ga 6¹.

Sekkumisloogika on kohandatud vastavalt muutunud olukorrale, kuna riigis on läbi viidud haldusreform ja maavalitsuste tegevuse lõpetamine. Taotleja ja partneri rolli eelnõu muudatusega ei muudeta. PATEE tegevused on oma sisult maakonna arendustegevused ja kuna seadusega on maakondlikele arendusorganisatsioonidele antud maakonna arengu kavandamise ülesanne, on nad ka lisatud taotlejaks. Muudatus on kooskõlas ka Euroopa Liidu õiguses tuntud lähimuspõhimõttega - poliitilised otsused tuleb alati teha madalaimal võimalikul haldus- ja poliitilisel tasandil ning võimalikult lähedal kodanikele. Lähimuspõhimõtet arvestades on eelnõus antud maakondlikule arenduskeskustele ja arenguorganisatsioonile õigus leppida omavahel kokku, kes esitab maakonna ühishuvi kandva prioriteetse projekti elluviimiseks taotluse.

Taotlejate ringi laiendamine on vajalik seega nii lähtudes KOKSi §-st 6¹, omavalitsuste enesekorraldusõiguse põhimõttest, Euroopa Liidu lähimuspõhimõttest, muutunud olukorrast ja bürokraatia vähendamise printsiibist – määrusesse on eelnõuga vaja viia sisse võimalus, et organisatsioon, kes vastutab seaduse alusel maakonna arengu eest, saab olla ka ise taotleja.

Perioodil 2016–2019 olid meetme projektitaotluse aluseks maakonnas koostatud tugiprogrammid, milles kajastusid maakonna PATEE tegevussuunad, eesmärk, oodatavad tulemused, väljund ja tulemusnäitajad. 2019. aastal tugiprogrammid lõpevad ja ei ole enam mõistlik nõuda maakondadelt uute tugiprogrammide koostamist, kuna kõigis maakondades on valmis või lõpetamisel 2019. jaanuaris maakondade arengustrateegia, mille tegevuskavad kajastavad maakonna tegevusi, rahastamisallikaid ja tegevuste elluvijaid.

Partneri roll ei ole muutunud ja eelnõu ei käsitle partneri muutunud rolli. Suurema enamuse tegevuste elluvijaks on jätkuvalt maakondlikud arenduskeskused, kes esitavad ka toetuse saamiseks taotluse. Kui aga tegevuse elluvijaks on maakondlik omavalitsusliit, esitab eelduslikult vastavalt maakondlikule kokkuleppele taotluse maakondlik omavalitsusliit (kes on määruse tähenduses maakondlik arendusorganisatsioon). On ekslik arvata, et enamusi tegevusi viivad ellu partnerid. Partnerite roll on vastavalt omavahelisele kokkuleppele viia ellu üksikud tegevused kogu projektist.

Määruse § 13 lõige 2 sätestab loetelu isikutest, kes võivad olla projekti partneriteks. Partneriteks võivad olla:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksused ja nende liidud;
- 2) sihtasutused ja mittetulundusühingud, kui projektis kavandatud tegevused vastavad nende organisatsioonide põhikirjalistele eesmärkidele, sealhulgas usulised ühendused kirikute ja koguduste seaduse § 2 lõike 1 tähenduses;
- 3) riigiasutused;
- 4) avalik-õiguslikud juriidilised isikud.

Eelnõu ei ole suunatud maakonnas paralleelstruktuuride loomisele ja maakondlike arenduskeskuste ega maakondlike arendusorganisatsioonide tegevuste dubleerimisele. Maakondlike arenduskeskuste ega maakondlike arendusorganisatsioonide funktsioone eelnõuga ei muudeta. Konkreetnes maakonnas kokkulepitud projektile toetuse taotlejaks saab olla vaid maakonna arengustrateegia tegevuskavas nimetatud organisatsioon. Eelduslikult valdavalt on selleks enamikes maakondades maakondlikud arenduskeskused. Olenevalt tegevuskavas sisalduva projekti tegevustest võib olla taotlejaks ka maakondlik omavalitsusliit või konkreetne omavalitsus, kes on valitud maakondliku arendusorganisatsiooni ülesandeid täitma.

Eelnõu § 1 punktiga 20 muudetakse kehtiva määruse § 14 lõike 1 punkti 1 sõnastust, milles piirkondlike algatuste tugiprogramm asendatakse maakonna arengustrateegia tegevuskavaga, kuna määruse muudatusega minnakse üle uuele mudelile ja PATEE tegevused tulenevad maakonna arengustrateegia tegevuskavast. Määruse muudatuste jõustumise järgselt saab toetust taotleda vaid maakonna arengustrateegia tegevuskavas sisalduvatele tegevustele.

Eelnõu § 1 punktiga 21 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 14 lõike 1 punkt 5, mis sätestab nõude, et taotletava toetuse summa peab olema vähemalt 10 000 eurot. Nõue ei ole enam asjakohane, kuna eelnõu § 1 punktiga 13 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 9 lõikes 2 sätestatud minimaalne summa projekti kohta.

Eelnõu § 1 punktiga 22 muudetakse kehtiva määruse § 14 lõike 2 sõnastust. Taotlus esitatakse maakonna arengustrateegia tegevuskavas sisalduvatele tegevustele korraka, mitte enam üksikute tegevuste kaupa. Taotluses sisalduvad tegevused peavad panustama toetuse andmise ja käesoleva määruse § 3 lõigetes 1 ja 3 eesmärkide täitmisel.

Eelnõu § 1 punktiga 23 täpsustatakse kehtiva määruse § 14 lõike 3 punkti 1 sõnastust. Taotluses sisalduv projekti eelarve esitatakse aastate lõikes abikõlblikkuse perioodi lõpuni, st kuni 2023.

aasta 31. augustini.

Eelnõu § 1 punktiga 24 täiendatakse kehtiva määruse § 14 lõiget 3 punktiga 1¹. Taotlus peab lisaks aastate lõikes esitatud eelarvele sisaldama ka projekti elluviimise esimese aasta detailset eelarvet. Kui projekti tegevuste elluviimise esimene aasta on poolik aasta, siis esitatakse detailne eelarve nii esimese pooliku aasta kohta kui ka järgneva aasta kohta.

Eelnõu § 1 punktiga 25 täpsustatakse ja täiendatakse kehtiva määruse § 14 lõike 3 punkti 2. Taotlus peab sisaldama projekti plaani tegevuste lõikes kogu projekti abikõlblikkuse perioodiks, st kuni 2023. aasta 31. augustini. Muudatus on vajalik projektist parema ülevaate saamiseks.

Eelnõu § 1 punktiga 26 täiendatakse kehtiva määruse § 14 lõiget 3 punktiga 2¹. Taotlus peab sisaldama projekti elluviimise esimese aasta kohta detailset tegevuskava. Kui esimene aasta on poolik aasta, siis esitatakse detailne tegevuskava nii esimese pooliku aasta kohta kui ka järgneva aasta kohta.

Projekti elluviimise aasta detailne tegevuskava ja eelarve peavad omavahel vastavuses olema.

Eelnõu § 1 punktiga 27 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 14 lõike 3 punktid 4 ja 5, kui mitte asjakohased punktid. Projekti aruannete esitamise graafiku sätestab rakendusüksus, mitte taotleja taotluses selle esitamisel. Taotluse esitamisel ei pruugi olla ka olemas projektis osalevate organisatsioonide koostöökokkuleppeid, mistõttu nõue on raskesti täidetav ja tarbetu.

Eelnõu § 1 punktiga 28 täiendatakse kehtiva määruse § 15 lõiget 1. Paindlikkuse suurendamise eesmärgil täiendatakse taotluse menetlemise protsessi mitme uue etapiga nagu näiteks taotluste läbivaatamisega hindamiskomisjonis, taotluste hindamisele eelneva läbirääkimistega taotlejate ja hindamiskomisjoni vahel hindamiskriteeriumite täitmise osas, hindamiskomisjoni kirjalikke soovitusi ja üldjuhul projektide kirjalikku hindamist hindamiskomisjonis. Läbirääkimiste pidamine hindamiskomisjoniga on taotlejale vabatahtlik ja sisuliselt lisavõimaluse pakkumine taotlejale selleks, et taotleja saaks otsest tagasisidet ja soovitusi hindamiskomisjonilt, mille alusel taotlust korrigeerida. Üldjuhul hindab hindamiskomisjon taotlusi kirjalikult, kuna puudub vajadus veel teiselgi korral taotlejaga kohtuda.

Eelnõu § 1 punktiga 29 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 15 lõige 2, kuna see kordab § 15 lõike 1 esimese lause sõnastust, milles sätestatakse, et menetluse protsess algab taotluse esitamisega e-keskkonna kaudu.

Eelnõu § 1 punktiga 30 parandatakse kehtiva määruse § 15 lõike 3 sõnastust. Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, mitte vastuvõtmata jätmise otsuse, kui taotleja, partner või taotlus ei vasta nõuetele. Struktuuritoetuse seaduse § 22 lõike 2 järgi tehakse juhul, kui taotlus ei vasta toetuse andmise tingimuste määrusele, taotluse rahuldamata jätmise otsus. Vaid juhul, kui taotlust ei esitatud tähtajaks, tehakse menetlusse võtmata jätmise otsus (struktuuritoetuse seaduse § 21 lg 3). Sellest tulenevalt edastab rakendusüksus taotlejale rahuldamata jätmise otsuse, mitte taotluse vastuvõtmata jätmise otsuse.

Eelnõu § 1 punktiga 31 täiendatakse kehtiva määruse § 15 lõike 6 sõnastust ja sätestatakse kahes etapis läbi viidava vastavuskontrolli nõuded. Esmalt kontrollib rakendusüksus neid taotluse ja taotleja vastavusnõuded, mis menetlusprotsessi käigus ei muutu, teine ehk lõplik vastavuskontrolli etapp viiakse läbi pärast lõikes 6¹ nimetatud taotleja läbirääkimisi § 16 lõikes 2 nimetatud hindamiskomisjoniga ning taotluse korrigeerimist taotleja poolt.

Eelnõu § 1 punktiga 32 täiendatakse kehtivat määrust § 15 lõikega 6¹ taotluse menetlemise protsessi osas, mis käsitleb taotluste läbi vaatamist hindamiskomisjoni poolt hindamiskriteeriumite alusel, mille käigus hindamiskomisjon hindeid ei pane.

Hindamiskomisjonil on taotluse esmase hindamise käigus õigus esitada taotlejale ettepanekuid ja soovitusi taotluse korrigeerimiseks ning pidada selleks taotlejaga läbirääkimisi. Hindamiskomisjon peab tagama kõigi taotlejate objektiivse ja võrdse kohtlemise ega andma läbirääkimiste käigus ühelegi taotlejale eeliseid. Hindamiskomisjoni ettepanekute ja soovitude järgi korrigeeritud taotlust hinnatakse määruse kavandatava § 16 lõikes 6 nimetatud korras.

Eelnõu § 1 punktiga 33 muudetakse kehtiva määruse § 16 pealkirja teksti, mis viitab valikukomisjonile. Määruse muudatusega võetakse kasutusele hindamiskomisjoni ja hindamiskriteeriumi mõiste, selleks et kasutada samu termineid prioriteetse suuna meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine” kõigi meetme tegevuste puhul. Ka sisuliselt ei ole valikukomisjoni termini kasutamine õigustatud, kuna projektide puhul toimub sisuline kaalumine ja hindepunktide alusel pingeritta seadmine.

Eelnõu § 1 punktiga 34 muudetakse kehtiva määruse § 16 lõike 1 sõnastust ja lisatakse esimesse lausesse sõna „üldjuhul“, mis lisab kirja teel elektroonselt hindamise protsessi paindlikkust. Üldjuhul kirja teelt tähendab, et hindamiskomisjon ei pea kokku tulema, vaid saadab hinded kirjalikult digiallkirjastatult rakendusüksuse poolt määratud kindlal kuupäeval ja kellaajal. Ehk rakendatakse elektroonselt hindamise protseduuri aja ja ressursi kokkuhoiu mõttes. Kui hindamiskomisjoni liikmed leiavad, et on vaja mõnda projekti omavahel arutada, siis on see erandjuhus ning sel juhul saab hindamiskomisjon omavahel kokku, arutab ja hinded antakse kohapeal ning kantakse hindamistabelisse.

Kui hindamiskomisjoni hinnangul on taotlejaga vaja veel ka teist korda kohtuda, siis selleks ei ole takistusi. Sõnad „valikumetoodika“, „valikukriteeriumid“ asendatakse sõnadega „hindamismetoodika“ ja „hindamiskriteeriumid“ vastavas käändes, et ühtlustada kasutatavaid termineid meetmes „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“, mille üheks meetme tegevuseks on „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks” perioodil 2017–2023.

Eelnõu § 1 punktiga 35 asendatakse kehtiva määruse § 16 lõigetes 2, 3, 8 ja 9 sõna „valikukomisjon“ sõnaga „hindamiskomisjon“ vastavas käändes.

Eelnõu § 1 punktiga 36 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 16 lõiked 4 ja 5, kuna on langenud ära vajadus kaasata eksperte hindamisprotsessi. Põhiliselt kasutati eksperte tugiprogrammide hindamisel, kuid uue mudeli alusel tugiprogramme ei koostata, kuna maakondlikud tegevused, millele *PATEE* toetust saab taotleda, peavad tulenema maakondade arengustrategia tegevuskavadest. Kui rakendusüksus vajab ekspertide abi taotluste hindamisel, võivad nad eksperte kaasata, kuid ekspertide arvamused ei ole siduvad.

Eelnõu § 1 punktiga 37 asendatakse kehtiva määruse 16 lõikes 6 sõna „valikukriteeriumid“ sõnaga „hindamiskriteeriumid“ ja olemasolevad viis hindamiskriteeriumit koondatakse kolme hindamiskriteeriumi alla. Esimesele kriteeriumile lisatakse projekti tegevuste jätkusuutlikkus ja suurendatakse kriteeriumi osatähtsust 35 protsendilt 50le protsendile. Teise kriteeriumi osatähtsust suurendatakse 25 protsendilt 30le protsendile. Kolmanda kriteeriumi moodustavad tegevuse ettevalmistatuse tase, taotleja ja partnerite suutlikkus tegevusi ellu viia osatähtsusega 20 protsenti. *PATEE* ehk sisuliselt „pehmete“ tegevuste hindamine viie kriteeriumi alusel on liialdus, mis on toonud kaasa suurema halduskoormuse põhjendamise kohustuse kaudu, kui vältimatult vajalik. Hindamine kolme kriteeriumi alusel vähendab hindamiskomisjoni halduskoormust ja põhjendamiskohustust ning on kergemini mõistetav taotlejale.

Eelnõu § 1 punktiga 38 asendatakse kehtiva määruse § 16 lõigetes 7 ja 9 sõna „valikukriteerium“ sõnaga „hindamiskriteerium“ vastavas käändes.

Eelnõu § 1 punktiga 39 jäetakse kehtiva määruse § 17 lõikest 1 välja sõnad „tugiprogrammi perioodiks“, kuna määruse muudatusega minnakse üle uuele mudelile ja tugiprogrammid kaotavad kehtivuse. Rahuldamisele kuulub taotlus, mis on saanud positiivse hinde ja mille toetusmaht ei ületa maakonnale määratud toetusvahendite rahalist mahtu. Maakonnale määratud rahaline maht arvutatakse valemi alusel ja kinnitatakse riigihalduse ministri käskkirjaga.

Eelnõu § 1 punktiga 40 asendatakse kehtiva määruse § 17 lõikes 2 sõna „valikumetoodika“ sõnaga „hindamismetoodika“ ja jäetakse välja sõnad „tugiprogrammi perioodiks“.

Eelnõu § 1 punktiga 41 täiendatakse kehtiva määruse § 17 lõiget 3 punktiga 3, millega sätestatakse selguse huvides, et taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või kõrvaltingimustega rahuldamise otsuses sätestatakse lisaks projekti aruannete esitamise kuupäevad.

Eelnõu § 1 punktiga 42 asendatakse kehtiva määruse § 18 lõikes 3 taotluse menetlemise pikendamise tähtaeg 21 tööpäeva 10ne tööpäevaga, kuna 21 tööpäeva on põhjendamatult pikk tähtaeg. Vastavalt kokkuleppele rakendusüksusega on optimaalne ja piisav taotluse menetlemise tähtaja täiendav pikendamine maksimaalselt 10 tööpäeva.

Eelnõu § 1 punktiga 43 muudetakse kehtiva määruse § 18 lõike 4 teise lause sõnastust. Kui toetuse saaja soovib tõsta ümber projekti eelarvet konkreetsele tegevusele ette nähtud eelarve mahu teise tegevuse eelarve mahu arvele enam kui 10 protsendi ulatuses kogu projekti maksumusest, võrreldes taotluse rahuldamise otsuses sätestatuga, tingimusel et projekti abikõlblike kulude kogumaht ei suurene ja toetuse osakaal ei vähene, peab ta muudatustest teavitama rakendusüksust kirjalikult enne tegevuste algust ja muudatuse tegemist.

Eelnõu § 1 punktiga 44 täiendatakse kehtiva määruse § 19 lõiget 2 punktiga 4. Kui vahearuande täitmise hinnangust selgub, et vähemalt kahel eelnenud aastal ei ole tegelikud tulemused vastanud detailses tegevuskavas märgitule, võib rakendusüksus taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise ja kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistada. Täiendus annab rakendusüksusele võimaluse peatada toetuse maksmise, kui tulemusi pole saavutatud vähemalt kahel eelnenud aastal.

Eelnõu § 1 punktiga 45 täiendatakse kehtiva määruse § 20 lõike 1 esimest lauset, lisades täpsustuse, et toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta vähemalt üks kord aastas vahearuande.

Eelnõu § 1 punktiga 46 täiendatakse kehtiva määruse § 20 lõikega 1¹, mis täpsustab rakendusüksuse kohustust vaadata igal aastal üle toetuse kasutamisega seostud aruanded ja põhjendatud juhul tunnistada kehtetuks taotluse rahuldamise otsuse §-s 19 sätestatud korras. Vajadusel võib rakendusüksus esitada vahe- ja lõpparuanded enne kinnitamist hindamiskomisjonile hinnangu saamiseks.

Eelnõu § 1 punktiga 47 korrigeeritakse selguse huvides kehtiva määruse § 21 lõike 4 punkti 2 sõnastust, muutmata sisu ja parandatakse viide §-le 20. Kehtiv määrus viitab sättes ekslikult määruse § 21 lõikele 1.

Eelnõu § 1 punktiga 48 täiendatakse kehtivat määrust 8. peatükiga, lisades määruse rakendussätteid. Kuni 2019. aasta 31. märtsini esitatud taotluste menetlemisel, toetuse andmisel ja kasutamisel kohaldatakse taotluse esitamise taotlusvoorude tähtpäeval kehtinud käesoleva määruse redaktsiooni. Eelnõu muudatustega minnakse sisuliselt üle uuele taotluste menetlemise mudelile, millega muutub nii taotluste menetluse protsess, hindamiskriteeriumid,

kui ka taotluse esitamise õiguslik alus. Kuni 31. märtsini 2019 esitatavad taotlused on koostatud tuginedes piirkondlike algatuste tugiprogrammidele ja lähtuvalt võrdse kohtlemise printsiibist tuleb neid menetleda ja hinnata samadest printsiipidest lähtuvalt ja samade kriteeriumide alusel nagu kõiki taotlusvooru taotlusi aastatel 2016–2019.

Eelnõu § 2 kohaselt jõustub määrus 1. aprillil 2019. aastal. Jõustumissäte on seotud vajadusega viia varasem meetme taotlusvoor esmalt lõpule, mille raames taotleti toetust piirkondlike algatuste tugiprogrammides sisalduvatele projektidele.

III. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus võetakse kasutusele kaks uut terminit, maakondliku arendusorganisatsiooni ja vahearuande mõiste.

IV. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu koostamise aluseks on perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seadus ja selle alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrused.

Eelnõu on kooskõlas ka järgmiste Euroopa Liidu määrustega:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006;

3) Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78);

4) Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8).

V. Eelnõu vastuvõtmisega kaasnevad mõjud

Eelnõu määrusena jõustumine aitab kaasa perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse alusel elluviidava „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine” meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine” tegevuse „Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks” perioodil 2017–2023“ alusel toetuste andmise eesmärkide täitmisele.

Majanduslikku, sotsiaalset mõju, mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele ega elu- ja looduskeskkonnale määruse muudatusega ei kaasne. Muudatustega kaasneb teatud piires positiivne mõju regionaalarengule, mis loob soodsamad tingimused piirkonna konkurentsivõime suurenemisele. Muudatusega ei kaasne olulisi riske ega negatiivseid kõrvalmõjusid muudele mõjuvaldkondadele.

VI. Määruse rakendamiseks vajalikud kulud ja eeldatav tulu

Määruse rakendamisega täiendavaid kulusid ega tulusid riigile ei kaasne.

VII. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. aprillil 2019. aastal.

VIII. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Sotsiaalministeeriumile ja üleriigilisele omavalitsusliidule. Eelnõu esitati arvamuse andmiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele. Haridus- ja Teadusministeerium ning Kultuuriministeerium kooskõlastasid eelnõu EISis märkusteta, ülejäänud kooskõlastajad ja arvamuse andjad vaikimisi, see tähendab, et tähtaegselt arvamust ei esitatud. Link EISi menetlusele: <https://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/b63b3c05-8e2c-4c0d-904f-eedc8bdf340b>.

Sotsiaalministeerium esitas mitteametlikult märkuse, et Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1303/2013 (ühissätete määrus) artikli 7 kohaselt on soolise võrdõiguslikkuse edendamise ja võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine Ühtekuuluvuspoliitika fondide rahastuse kasutamisel kohustuslik. Elluviidavad tegevused peavad muuhulgas kaasa aitama naistele ja meestele võrdsete võimaluste loomisele tööturul, sh iseendale tööandjaks olemine. Sotsiaalministeerium soovitas selleks, et tagada võrdsete võimaluste edendamise kohustuse täitmise jätkumine ka peale maakonna arengustrateegia tegevuskavadel põhinevale toetuse taotlemise mudelile üleminekut, täiendada toetuse andmise tingimuse määruse muutmise eelnõud punktiga, mille kohaselt peaks taotluses selgitama projekti tegevuste eeldatavat mõju võrdsete võimaluste edendamisele (sh soolise lõhe vähendamine tööhõives, ettevõtlusaktiivsuses). Teise ettepanekuna soovitati täiendada määruse hindamiskriteeriumit „toetatava tegevuse tulemuste eeldatav mõju meetme eesmärkide saavutamisele“ nõudega hinnata ka mõju võrdsete võimaluste läbiva teema eesmärkide saavutamisele.

Rahandusministeerium ei saa ettepanekuga arvestada. Meetme eesmärki ja tegevusi eelnõuga võrreldes kehtiva määrusega ei muudeta. Ka kehtivas määruses ei ole sätestatud nõuet, et toetuse taotleja peaks taotluses selgitama projekti mõju võrdsete võimaluste edendamisele ja hindamiskomisjon lähtuma võrdsete võimaluste läbiva teema mõju hindamisest. Riigihalduse ministri 14. juuli 2016. a määruse nr 35 „Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks” perioodil 2017–2023“ eelnõu seletuskirjas oli mõju võrdsetele võimalustele hinnatud. Viidatud seletuskirjas on meetme mõju võrdsetele võimalustele kooskõlas eelpool nimetatud EL ühissätete määrusega selgitatud järgmiselt: *Projektide raames tuleb leida täiendavaid võimalusi piirkondlikele*

vajadustele vastavateks tegevusteks, et kaasata erinevaid sotsiaalseid rühmasid, sealhulgas riskirühmasid tööturule ja tõsta nende kvalifikatsiooni. Seejuures tuleb arvestada võrdsete võimalustega seotud probleemide piirkonnaspetsiifiliste aspektidega. Tegevuste puhul tuleb arvestada nende võimaliku mõjuga võrdsetele võimalustele. Noorte ettevõtlikkuse arendamine ja ettevõtlusvalmiduse arendamine toetab võrdseid võimalusi läbi „Ettevõtliku kooli“ programmi üheks aluspõhimõtteks oleva üldise kaasamise. Tegevustes osalevad eri sugudest ning erinevast rahvusest inimesed, kellele kõigile on tagatud võrdne kohtlemine. Uute ettevõtete ja töökohtade loomine maakonnas toetab võrdseid võimalusi läbi ettevõtluspesades osalevatele ettevõtjatele personali värbamise nõustamise, läbi mille tagatakse võrdsetel võimalustel põhinev lähenemine tööturul osalejatele. Ettevõtluse arendamise tõstmise tegevused kasutavad formaate, millele on ligipääs kõigil, sõltumata soost, rahvusest või muudest asjaoludest.⁷

Igakordsel taotluse esitamisel projektide rahastamiseks ning projektide hindamisel nimetatud läbiva teema mõju analüüsi läbiviimine ei ole meetme eesmärki ja sihtrühma arvestades (meetme tegevustega ei esine *a priori* ebavõrdse kohtlemise ilminguid) otstarbekas.

⁷ Seletuskiri on kättesaadav: <https://eelnouid.valitsus.ee/main/mount/docList/872fd197-9d4c-40be-8989-631a1c199a4a>.